

Oljuprísur rakar meint

Bretska flogfelagið Easyjet, sum er eitt av teimum sokallaðu lágrísfeløgnum, er meint rakt av tí høga oljuprísinum. Andy Harrison, aðalstjóri, sigur við BBC, at tann 7. februar kostaði oljan 840 dollarar fyri tonsið, og at hon nú kostar meiri enn 1.000 dollarar. Tað fer sambært stjóranum at kosta Easyjet góðar 425 mió. krónur eyka seinna hálvár í ár. Kortini væntar aðalstjórin ikki, at Easyjet fær nakrar trupulleikar av dýru oljuni.

Easyjet væntar at styrkja sína støðu á marknaðinum, nú oljan er so dýr (Mynd: DR)

í føroysku undirgrundini

andi at fáa ta staðfestingina.

Basaltknúturin

Økið hevur so eisini ta avbjóðing, at tað í stóran mun verður dekkjað av basalti. Basalt er so heldur ikki tað, sum oljufólkum dáma best, tí tað er trupult at siggja gjøgnum tað við seismikk-inum. Og man helt eisini, at tað fór at vera trupult at bora ígjøgnum. Men tey viðurskiptini eru greiðari nú, tí vit hava fingið loyst upp fyri knútinum. Man hevur ment tøkna, so man sær betur, hvat fjalir seg undir basaltinum, hóast tað er langt eftir enn. Man hevur eisini staðfest, at tað at bora gjøgnum basalt er heldur ikki so trupult, sum man roknaði við.

Harafturat kann man siga, at tá fundir verða gjørdir hinumegin markið, so hevur tað eina psykologiska effekt, sum telur uppeftir. Oljuprísirnir, sum hækka, hava so eisini eina effekt í og við, at tað lønar seg betri at leita eftir og framleiða olju í nýggjum, torfórum og dýrum økjum.

Ávirkan eystanífrá

Oljuleitingin vestan fyri Hetland hevur flutt seg so spakuligavestureftir, soleiðis at áðrenn vit fóru at leita, tá høvdu feløgin funnið olju í Foinaven og Schiehallion feltunum, sum ikki eru so langt frá okkara marki, og tað vakti so áhugan hjá oljufeløgnum, at tey mettu, at tað helst var okkurt at finna hjá okkum eisini.

Tað merkti so eisini fyrsta útbjóðingarmfarið í 2000. Tá vit so høvdu annað útbjóðingarmfar í 2005, tá vórðu rykti í vinnuni, at tað varð gjørt eitt fund tætt upp at markinum aftur, eitt loyvi, sum nevnist Rosebank, og har Chevron er fyrstøðufelag. Tað haldi eg eisini hevði eina positiva ávirkan á okkara 2. útbjóðingarmfar, so eg kann bert

siga, at positivar hendingar í bretskum øki ávirka eisini okkum.

Oljuprísurin

Hvørja ávirkan heldur Petur Joensen methøgi oljuprísurin hevur á føroyska oljuleiting?

- At oljuprísurin er høgur ger, at oljufeløgini vinna pengar, og hava tí eisini pengar at leita fyri. Men tað er nú heldur ikki soleiðis, at oljufeløgini skúma allan flotan, tí tey, sum eru veitarar til oljuvinnuna taka sjálvandi eisini sín part av køkuni. Tað er dýrt at leiga pallar og veitingarskip osfr. Men at fleiri pengar koma inn ger, at tað er meira áhugavert at gera íløgur. Vit vita ikki, hvat langsiktaði oljuprísurin er, sum oljufeløgini gera sínar íløgur út frá. Tey gera íløgur nú, og inntøkurnar koma nógvar seinni. Til ta tíð kann prísurin verður ein heilt annar.

Petur Joensen vísir á, at tá vit gjørdur oljuskattalóg-gávuna fyri 10 árum síðani, tá gjørdur teir útrokningar við ymsum prísnum sum grundarlag. Teir vórðu 10,12, 14 og 17 dollarar, sum vórru tað mest realistiska tá. Men so tók man eitt ekstremt dømi uppá 28 dollarar, sjálvt um tað ikki var realistiskt. So tað er ringt at siga nakað um.

- Men er ein høgur oljuprísur ikki fortreyt fyri, at nakar tímir at leita eftir olju í einum øki sum tí føroyska.

- Tað veldst um, hvussu kostnaðirnir í vinnuni laga seg. Er stórt virkseimi, so fara veitararnir avstað við so nógvum. Minkar tað fara teir við minni. So hvussu nógvar liggja eftir til oljufeløgini er rættliga avgerandi. Tað er tí ikki bara, hvussu høgur oljuprísurin er, men sjálvandi hevur tað týðning.

Avbjóðingar

- Verður tað føroyska økið roknað sum trupult at ar-

beiða í?

- Øll øki hava sínar avbjóðingar. Eisini tað føroyska. Vit hava basaltið, sum er ein avbjóðing. So sjálvt um loyst er upp fyri knútinum, er nógvar eftir at vita. Vit vita t.d. ikki, hvussu tjúkt basaltið er tey ymsu stöðini á landgrunninum. Vit kenna heldur ikki jarðløgini undir basaltinum, hvat tað er fyri slag, og hvussu tey forma seg. Og tey náttúrligu viðurskiptini fyri at bora, tvs. veður, streymur, vindur og stórt havdýpi eru eisini ein avbjóðing. Men hinvegin telur tað nógvar, at vit hava stabil viðurskipti í mun til nógvar onnur øki. Tað telur í

hvussu er rætta vegin, hóast avbjóðingarnar eru rættliga stórar. Síðani eru eisini onnur viðurskipti. At vit t.d. liggja rættliga langt burtur frá infrastruktúrinum. Um man t.d. finnur gass so setir tað stór krøv til, at fundini verða stór. Tí gass verður flutt í land gjøgnum rørleiðingar, og fyri at tað skal loysa seg búskaparlíga, má fundið hava eina ávísastødd. Tí fylgja vit við tí, sum hendir vestan fyri Hetland. Har er ein verkætlan í gongd, har man roynir at finna fram til, hvussu man kann byggja rørleiðingar longur vestur móti okkara marki, so tað er nakað vit fylgja við stórum áhuga.

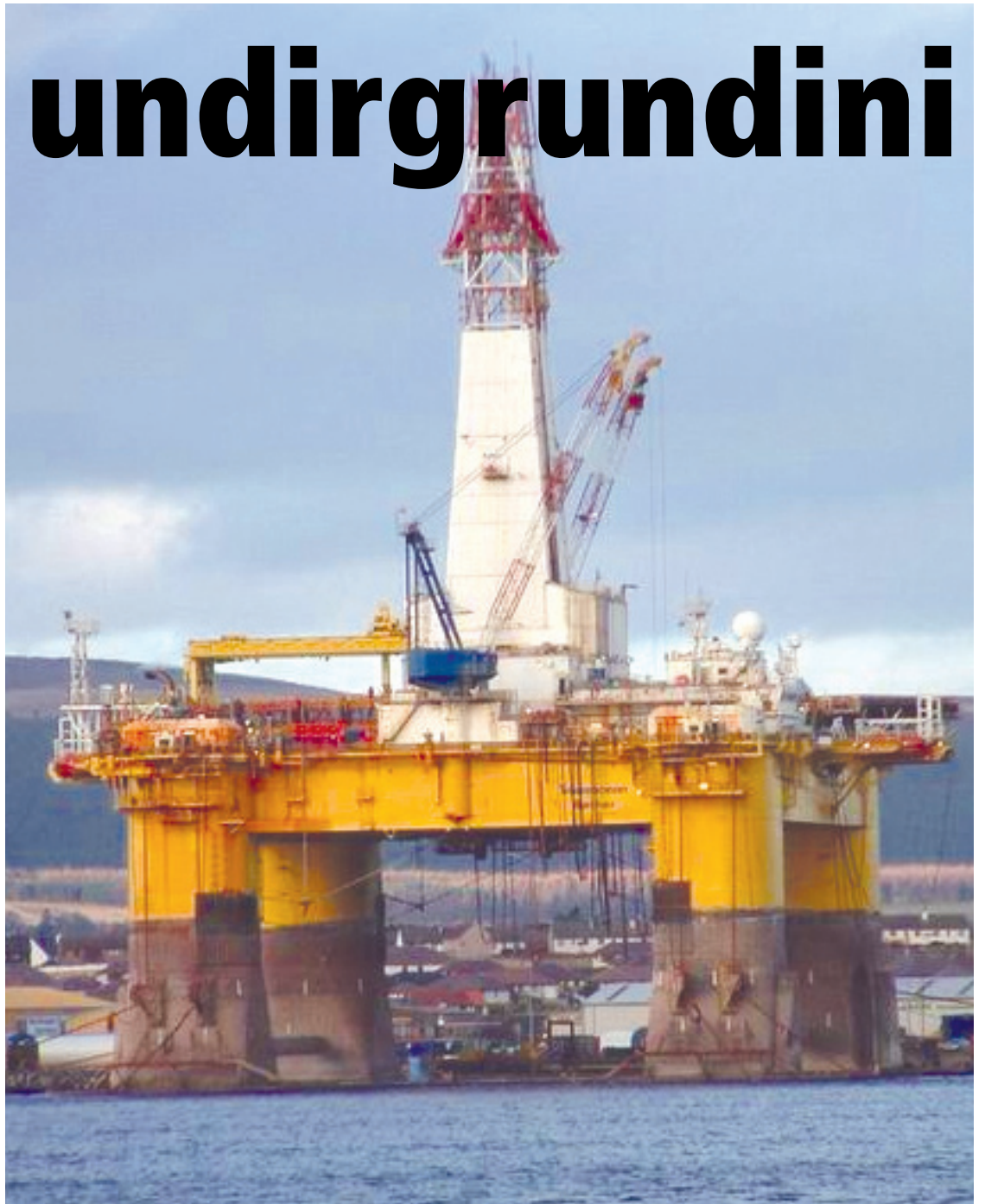
Um Williambrunnin sigur Petur Joensen, at hann er av slíkum slag, at eingir upp-lýsingar koma út, meðan borað verður. Har eru nakrar fyrisingarreglur, børsreglur, sum eisini Jarðfeingi má virða.

Leiting heldur fram

- Nær verður nakað avgerandi nýtt um oljuna á landgrunninum, antin at olja verður funnin ella at oljufeløgini pakka saman.

- Soleingi sum umstøðurnar eru sum nú, so fer leitingin at halda fram. Tað, sum drivur verkið, er, at oljufeløgini halda, at nakað áhugavert er at fara eftir.

Síðani er tað búskaparlígi parturin. Tað eru ikki bara oljufeløgini, sum kanna jarðfrøðina. Tað gera okkara jarðfrøðingar eisini. Og bæði teir og oljufeløgini eru samd um, at her er nógvar eftir, sum er áhugavert, og tað eru nógvar stórir strukturar, sum kunnu vera oljugoymslur, hóast tað ikki nýtist at vera so. At pakka saman við tað fyrsta tað rokni eg als ikki við. Tað fara í hvussu er at ganga mong ár enn segði Petur Joensen í samrøðu við útvarpsrásina Rás2 herfyri.

Transocean Rather, sum borar á landgrunninum í lötuni